

Source : โภกวนนี

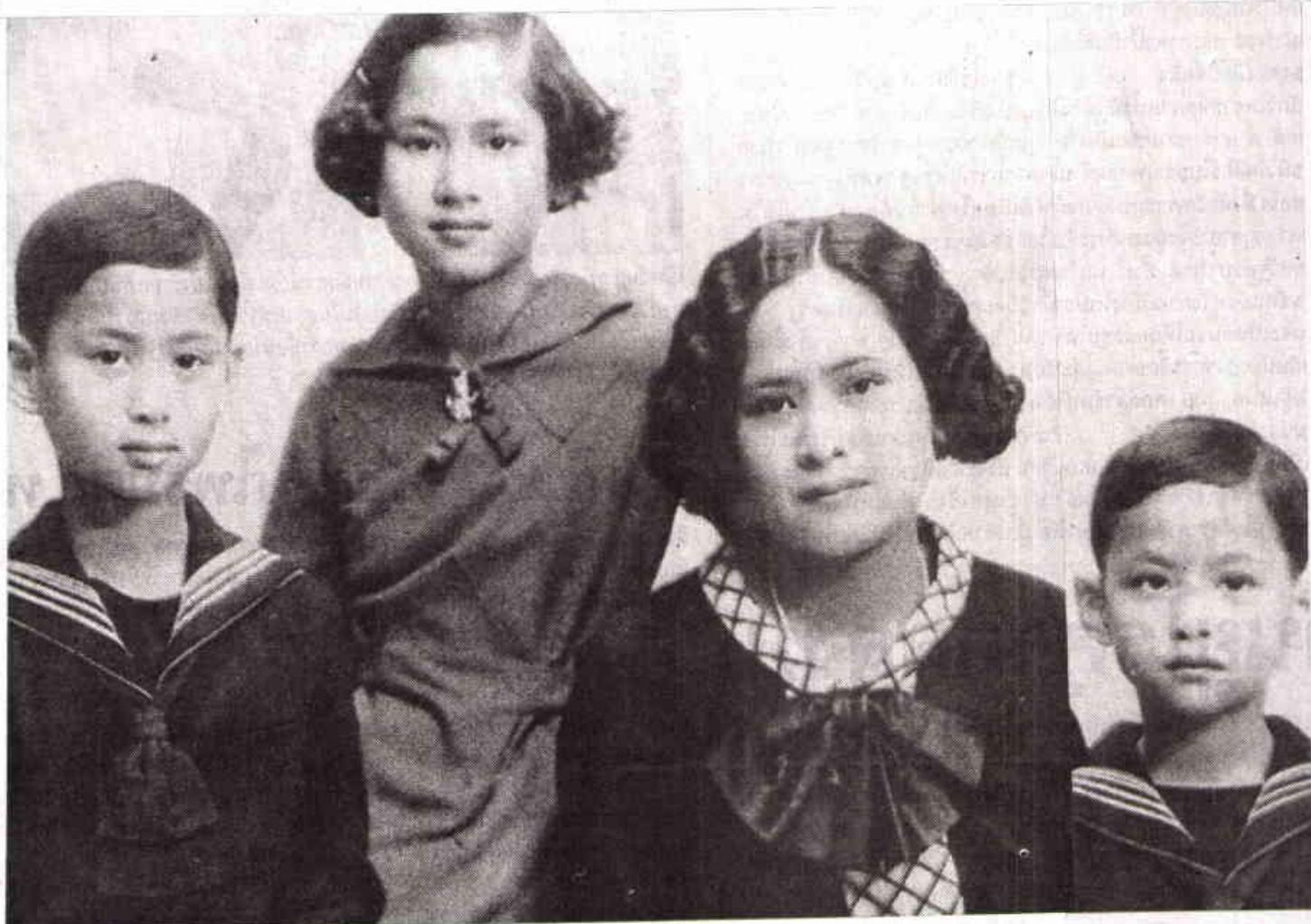
Date : - ๓ ๘.๙ ๒๕๕๑

Page : ๗

No :

51003481

สมเด็จฯ ย่ากับการอบรมเลี้ยงดู พระอุรุสและพระธิดา

“สมเด็จฯ ย่ากับการอบรมเลี้ยงดูพระอุรุสและพระธิดา” เป็นหนึ่งในนิทรรศการวันสมเด็จพระเทพดุนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2543 เพื่อเกิดพระเกียรติเนื่องในโอกาสครบรอบ 100 พรรษาของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งแสดงถึงพระจริยาวดีในการอบรมพระอุรุสและพระธิดาที่พนวณาสอดคล้องกับหลักการทฤษฎี และงานวิจัยของสถาลและเด็กไทย นับว่าพระองค์ทรงมีพระปริชาสามารถในการส่งเสริมพระอุรุสและพระธิดาอย่างดีเยี่ยม สมควรที่จะเป็นแบบอย่างของการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานแก่ประชาชนชาวไทยต่อไป ดังที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงราชวิศาสาครินทร์ ทรงปะกอบพระราชกรณียกิจต่างๆ ในทุกท้องถิ่น ณ จังหวัดต่างๆ เช่นเดียวกับสมเด็จพระบรมราชชนนี เช่น การเดินเยี่ยมราษฎร สำรวจ ทหาร และข้าราชการ เพื่อพระราชทานลิ้งช่อง ตรวจสุขภาพ และรักษาผู้ป่วยใช้ ตลอดจนการลงเคราะห์ผู้ยากไร้และคนชราอยู่เป็นเนื่องนิตย...

พระราชบัญชานของสมเด็จฯ

“ถ้าจะพูดไปทุกอย่างมาจากคุณหมอมทรงกล่าวอยู่เสมอว่า “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นที่หนึ่ง” สมเด็จพระบรมราชชนก ทรงหลวง ทรงชลานครินทร์ “ถ้าจะพูดไปคล้ายกันเรารีดรับการอบรมจากพ่อผ่านทางแม่”

“ดังแต่เล็กเคยได้ยินແນວรับสั่งเรื่องต้องทำงานเพื่อเมืองไทยอยู่ตลอดเวลา...” สมเด็จพระศรีนครินทร์ทรงทราบราชชนนีทรงมีพระราชบัญชานอันเน่าแห่งที่จะสืบทอดพระเจตนาการณ์ของสมเด็จพระบรมราชชนก สมเด็จเจ้าฟ้ากรมหลวงชลานครินทร์ พระองค์ทรงมีความมุ่งมั่นในพระราชหฤทัยว่าการท่าความดีให้แผ่นดินได้จริง “จะต้องอบรมเลี้ยงดูพระโอรสและพระธิดาให้เป็นคนดี”

สมเด็จพระศรีนครินทร์ทรงอบรมเลี้ยงดูพระโอรสและพระธิดาโดยทรงให้ความรักความอบอุ่นและให้เหตุผล ทรงสืบทอดความรักในอิสราภาพของพระองค์ด้วยการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การบริโภคด้วยปัญญา และถูกฝังคุณธรรมและความเป็นพุทธะ โดยทรงเป็นแบบอย่างที่ดี อุ่นหัวใจสุนทรีย์ของความรักสนับสนุนและเหตุผลอยู่เสมอ คุณมาลัย ชุดนั้นๆ ทรงฟีเลี้ยง กล่าวว่า

“ทรงเป็นทั้งพ่อและแม่ที่ให้ความอบอุ่น และดูแลพระโอรสและพระธิดาด้วยพระองค์เอง”

ชีวิตดีผ่านมาเรื่อยๆ แม่จัดการเรียน การเล่น การออกสัมคมของเรา ท่านดูแลอาหาร ความสะอาด สุขภาพ... เราต้องทำทุกอย่างเป็นเวล่า ทรงสอนให้เรามาเพื่อท่าน โดยอธิบายถึงเหตุผล นานๆ ที่ด้านเรามาไม่ทำตามที่ต้องทำก็จะถูกทำโทษ...

“เดือนมาหลายที่แล้ว คราวนี้เห็นจะต้องตี ควรตีสักกี่ที” พระองค์ชายตอบว่า “หนึ่งที” แม่ก็ตอบว่า “เห็นจะไม่พอ เพราะทำมาหลายที่ ควรเป็นสามที”

“...ไม่ทรงชื่อของเล่นพระราชทานมากันกัน...ทั้งสองพระองค์ต้องเก็บเงินค่าขนมเข้าหุ้นชื่อของเล่น” “ของเบยของเล่น เอกเช่นชื่อหาง่ายไม่ทรงโปรด ของเบยของเล่น เอกเช่นกว่าจะได้ล้างปากกาฯ ของเบยของเล่น เอกเช่นคิดคันได้ทรงภาคภูมิ”

“ของเบยของเล่น เอกเช่นชื่อหาง่ายไม่ทรงโปรด

ของเบยของเล่น เอกเช่นประดิษฐ์ของดินหักหนา

ของเบยของเล่น เอกเช่นกว่าจะได้ล้างปากกาฯ

ของเบยของเล่น เอกเช่นคิดคันได้ทรงภาคภูมิ”

ความซื่อสัตย์ : “สอนให้เด็ก honest...พูดแต่ความจริงเท่านั้น”

พระทรงถ่ายทอดความประทัยสู่พระราชวงศ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม บรมราชกุมารี

วิธีการ : 1.ทรงสอนโดยปฏิบัติเป็นตัวอย่าง 2.ทรงเริ่มต้นด้วยเรื่องง่ายๆ แต่เห็นได้ชัดเจน มีความหมายและหมายแก่วัยของเด็ก

สมเด็จฯ กับความเป็นพุทธะ

ทรงเป็นแบบอย่างในการเป็นพุทธศาสนิกชนที่ได้การอบรมเลี้ยงดูของพระองค์ ยอดคล่อง กับแนวคิดทางวิชาการสากล

การอบรมเลี้ยงดูความแนวพุทธ	ผลที่เกิดขึ้น
1.นำเด็กมาใกล้ศาสนา	1.สนใจรับทราบเกี่ยวกับศาสนา
2.อธิบาย ยกตัวอย่าง ตอบคำถามเพื่อให้เข้าใจศาสนา	2.เข้าใจในสาระของศาสนา
3.ทรงเป็นแบบอย่างของการยอมรับและปฏิบัติตามหลักศาสนา สรงเสริมสนับสนุนให้เด็กทำตามหลักศาสนา	3.ยอมรับที่จะทำความหลักศาสนา

การอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการบริโภคด้วยปัญญา

การบริโภคด้วยปัญญาคือ การไตรตรองเลือกวันหรือกระทำสิ่งใดๆ ด้วยความรู้ ความเข้าใจในประโยชน์และคุณค่าที่แท้จริง (พระธรรมปึกก-ประบูธ ปยุตโต 2539) การอบรมเลี้ยงดูที่เน้นการบริโภคด้วยปัญญา มีพฤติกรรมปั้งชี้ (ใน “สือพัฒนาจิตพิสัย ระดับมัธยมศึกษา การบริโภคด้วยปัญญาในวิถีชีวิตไทย เล่ม 5” บบป : 6) ให้สังเกตได้จากภารกิจกรรมการอบรมเลี้ยงดูให้รู้จักเลือกวันในด้านต่างๆ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

-ปัจจัย 4	-เพื่อแน่และลังคำ
-สิ่งของและเครื่องใช้	-ข้อมูลข่าวสาร
-วิทยาการและเทคโนโลยี	-วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
-นันทนาการ	

ทรงอบรมเลี้ยงดูโดยเน้นการบริโภคด้วยปัญญาอย่างครบถ้วน ดังนี้

ปัจจัย 4

“...ทรงฝึกหัดให้พระราชนิรนาม-อธิการทำงานต่างๆด้วยพระองค์เอง โปรดฯให้มีความเป็นอยู่อย่างง่ายๆเหมือนเด็กชรัมดาสามัญ...มีความคิดความรู้สึกเป็นปุถุชน ไม่ทรงหลงระเริงในสมมุติต่างๆ ทุกพระองค์ทรงรู้จักทำความสะอาดห้องที่ประทับ...” (อ้างใน “แพรว” 2543 : 136)” (สมเด็จฯ) เข้ามาดูแลอย่างใกล้ชิดเรื่องความเป็นอยู่ประจำวัน การเรียน การรับประทานอาหาร และอื่นๆ ทรงเน้นให้มีชีวิตที่เรียนง่าย มีระเบียบวินัย...” (หนังสือ “พระมамลายศอกหลาเหลือสุข” อ้างใน “แพรว” 2543 : 140)

สิ่งของและเครื่องใช้

สมเด็จฯทรงชูบุณฑูฐ์อบรมสั่งสอนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ให้ทรงประทับ “...หากพระองค์ท่านมีพระราชประสงค์จะซื้อของเล่นหรือถึงอื่นใดเป็นพิเศษจะต้องทรงแคะกระบุกนำอาเงินที่ทรงเก็บห้อมรอบริบไว้มาจับจ่ายใช้สอยเอง” (ในหนังสือ “วันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” 2539 : 2)

นิ้วนากการ

“ทำอะไรจะเล่นอะไรให้เป็นประโยชน์ ให้ระวัง ให้รู้ว่าจะเป็นอันตรายหรือจะทำให้คนอื่นเดือดร้อนหรือไม่” (อ้างใน “แพรว” 2543 : 140)” พิ้นอังก์ช่วยกันหาความรู้โดยการเล่นต่างๆ เช่น...บางพักจะเป็นเกมกฎหมายศาสตร์ บางพักก็จะเป็นเกมประวัติศาสตร์...” (พระนิพนธ์ “เจ้านายเล็กๆ-ยุวกษัตริย์” 2531 : 168)

เพื่อนและสังคม

“คนเราจะตีร้อยเปอร์เซ็นต์นี้หายาก...ความดีของเขายี่ปีรากภูมิมี เราเก็บใช้ความดีของเขา แต่ถ้าความไม่ดีของเขามีเพิ่มขึ้นงานเกินกว่าที่เราจะอภัยได้ เราเก็บไม่ใช่...” (ชวัญแก้ว วัชโภทัย ใน “แพรว” 2543 : 151-153)

ข้อมูลข่าวสาร

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับสั่งเล่าตอนหนึ่งว่า “ท่านจะสอนให้ความเรียนนี้ด้องสนใจฝรั่ง ค้นคว้าตลอดเวลา” (อ้างใน “แพรว” 2543 : 144)

วิทยาการและเทคโนโลยี

“เมื่อท่านเลี้ยงถูกมา ถ้าเด็กๆอยากรู้อะไร ถ้าเขามาไม่แกล้งถามต้องตอบ ถ้าทำนไม่ทราบทำนจะเปิด Encyclopedia ตอบ...เวลาคุยกับทำนถ้านักไม่รู้จะพูดอย่างไม่ได้ ครั้งหนึ่งพูดกันเรื่องเมฆนิดต่างๆ ลืมเข้าชื่อเมฆไม่ได้ ทำนให้ไปเปิด Encyclopedia มาดูกันเลย” (สมเด็จย่าของแผ่นดิน 2543 : 106) “พระราชนิยมีโปรดการถ่ายรูปและถ่ายภาพยนตร์ของสมเด็จพระศรีนครินทร์กับราษฎรานี้ได้สืบทอดมาถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่สองพระองค์อย่างครบถ้วน...ตั้งแต่ทั้งสองพระองค์ถ่ายทรงพระเยาว์นั้นมีกจจะมีกล้องถ่ายรูปคล้องพระศอ หรือไม่ก็ทรงถืออยู่ในพระหัตถ์เสมอ...การถ่ายรูปเชิงเป็นงานอดิเรกได้กลายเป็นอุปกรณ์สำคัญในการทรงปฏิบัติพระราชภารกิจ...ในเรื่องต่างๆที่ทรงดำเนินพระราชภารกิจให้แก่น้ำเมืองและประชาชนชาวภูริ” (“สมเด็จย่าของแผ่นดิน” 2541 : 240-241)

วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

“...ทรงอบรมพระจิราัยให้หงดงามตามแบบประเพณีไทยโดยถ้าทุกประการ...” (อ้างใน “แพรว” 2543 : 135) “...ให้มองดูชาวสวัสดิเป็นแบบอย่างของความเป็นชนชาติที่รู้จักมัธยัสถ์เป็นคนมีระเบียบ” (ชวัญแก้ว วัชโภทัย ใน “แพรว” 2543 : 151-153)

สมเด็จย่ากับการอนรุณเสียงดุคำแนะนำประชาธิปไตย

ในการถ่ายอภินิหารพระไตรลักษณะและพระอิชิตา ทรงใช้วิธีการและหลักการอบรมให้มีพื้นฐานแห่งทศพิธราชธรรม มุ่งสร้างประยิชัณ์แก่ชาติน้ำหนึ่งเมืองหนึ่ง พระอนามัยที่เรืองแรง มีระเบียบวินัยทั้งทางกายและจิตใจ ปลูกฝังให้ทุกพระองค์ทรงมีคุณธรรมและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ซึ่งเป็นหัวใจของการเป็นพลเมืองที่ดี และเป็นพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย

1. เศรีภาก “...แต่ละคนชอบทางไหน อยากรื้นอะไร ทำนไม่เคยบังคับ ...แม่ปล่องให้เราเลือกเองทั้งนั้น ไม่เคยคิดบังคับอะไรเลย”

2. ความเสมอภาค สมเด็จย่าทรงกำหนดให้การดำรงพระชนนีชีพเป็นไปอย่างไม่มีพิธีต้อง เวลาเสวยกีเป็นอย่างชาวบ้านธรรมชาติ... ข้าราชการไม่ต้องหมอบคลาน

3. ความมีเหตุผล “...ถ้าทำผิดครั้งแรกโดยไม่เข้าใจจะไม่ลงโทษ ทำนจะอธิบายและใช้เหตุผลให้เข้าใจว่าไม่ควรทำ ถ้าอธิบายแล้วทำอีกต้องทำโทษ”

4. ระเบียบวินัยในตนเอง “...เด็กๆต้องฝึกอบรมทั้งกายและใจให้เข้มแข็งเป็นระเบียบ เพราะคนที่ไม่เข้มแข็งยากนักที่จะประสบความสำเร็จและความเจริญอย่างแท้จริงในชีวิต”

5. ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น “...นางลิ้งบางอย่างเราร้าจะทำให้ได้มีอยู่ตามลำพัง แต่บางอย่างก็ทำไม่ได้เพราะต้องคำนึงถึงและเคารพในสิทธิของผู้อื่นเสมอ” สมเด็จย่า... รัมโพธิ์รัมไทร ที่พักพิง... ที่รักอิง... ของปวงชนชาติไทย ไม่ว่าอีก 100 ปี หรืออีกนานนานลักษณะพี่น้องในไทย พระองค์จะประทับอยู่ในใจของมวลผองชนชาติไทยนิจนิรันดร์...